

Redacțiunea, Administrațiunea și
Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.
Brisorii neînfrânate nu se pri-
mesoc. Manuscrisurile nu se re-
trimic!
Birourile de abonațiuni:
Brașov, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primesc în Viena
Hudolf Mosse, Hausenstein & Vogler
(Ola Maas), Heinrich Schalek, Alois
Berni, M. Dukas, A. Oppel, J. Dan-
enberg; în Budapesta: A. V. Gold-
berger, Anton Mezei, Eckstein Bernat;
în Frankfurt: G. L. Deube; în Ham-
burg: A. Steiner.
Prețul inserțiilor: o serie
garmondă pe o coloană 6 cr.
în 30 cr. timbru pentru o pu-
blicare. Publicări mai dese
după tarifi și învoială.
Reclame pe pagina III-a o
serie 10 cr. v. a. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL III.

„Gazeta” iese în fiecare zi
Abonamente pentru Anst. J. Ungari
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 franci, pe trei luni
10 franci.
Se prenumeră la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la dd. colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
la administrațiune, piața mare
Nr. 22, etajul I: pe un an
10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei
luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în
casă: Pe un an 12 fl., pe
șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Un exemplar 5 cr. v. a. sau
15 bani.
Atât abonamentele cât și
inserțiunile sunt a se plăti
înainte.

Nr. 122.

Brașov, Joi 1 (13) Iunie

1889.

Brașov, 31 Mai

La 30 Mai n. s'a desvilit pe Câmpul pânei un monument ridicat în memoria luptătorilor dela 13 Octomvre 1479 în contra Turcilor, cari năvaliseră în țară.

Ridicarea acestui monument în amintirea unei zile de glorie pentru toate popoarele Ardélului și ale Bănățului timișan ar fi trebuit să se facă într'un timp când ea ar fi putut să producă în adevăr un entuziasm general, ér nu acum când mai mult ca totdeauna aceste popoare sunt nemulțamite și desbinate prin uneltirile celor dela putere. Dér faimoșii „remaghiarizatori” ai comitatului Hunedóra cu societatea lor archeologică n'au avut răbdare și parcă le-a fost frică, ca nu cumva mai târziu să sosesc în adevăr aceluși timp potrivit, de aceea au pus la cale ridicarea și desvilita acestui monument în mod unilateral, exclusivist și atât de ascuns, încât această serbare a rămasă aproape neobservată de masa cea mare a populațiunii.

Pare că ar fi mai voit șoviniștii unguri, ca prin inscripțiunea de pe acest monument să dea și luptei gloriose de acum patru sute de ani un caracter specific maghiar, de aceea au făcut o numai în limba maghiară, vătămându prin acest exclusivism din nou respectul reciproc, ce și-l dădăscă popoarele acestor țări pentru faptele mari, ce împreună le-au sêvêșit apêrandu patria.

Acésta-i recunoștința, de care sunt capabil șoviniștii unguri, acésta e recunoștința lor cătră „Valachii” vitezului Banu „valahă” Paulu Chinezu, care a câștigat victoria într'un moment, când armatele turcesc erau aproape să cânte imnuri de laudă lui Allah pentru isbênda.

Isbênda luptei de pe Câmpul pânei, precum a observat în

escelenta sa vorbire preotul său evangelic Schuster, cu ocaziunea desvilitii monumentului din vorbă, e a se mulțami numai strinsei uniri dintre naționalitățile din patriă, vieții lor frățesc și bunei înțelegeri ce a domnit p'atunci între ele. Gloria zilei de 13 Octomvre 1479 e fructul acestei uniri, precum nenorocirea zilei de 16 August 1526, desastrul dela Mohacs, a fost fructul tendințelor egoiste, al desbinării și al neînțelegerii dintre popoarele acestor țări.

Ca și pe timpul înfrângerei dela Mohacs, domnesce ađi desbinare între popoare. Furtunile ce amenință din ost și din vestă ne pot găsi în acésta tristă stare.

Și cum ar pute fi unire între popoarele patriei, când numai unul singur vrea să guste toate bunătățile și folosele ce le ofere statul, ér cealalte să ducă numai povara cea grea? Cum ar pute fi unire, când nici limba și naționalitatea nu li-se mai respectă?

„Istoria îmi spune — dize preotul Schuster — că nici un stat n'a avut durată, care a fost construit pe base memorale, că nici un guvern n'a avut durată ori succese durabile, care a lucrat cu mijloce neiertate și condamnabile, că nici un popor nu s'a susținut, care a vrut să trăiască numai din jăfuirea altora și care n'a respectat dreptatea și caviința. . . Ori-ce opunere în contra ordinii lumii e nebuniă, ori-ce atac, chiar și al celor mai violenți, trebuie să se sfârșe de acésta stâncă. . . Unde un imperiu e în neunire cu sine însuși, se pustiesce și cade ca peste casă.”

Monumentul desvilit la 30 Mai 1789 se le aducă aminte celor dela putere, că nu prigonirile și nedreptățile vor produce vreodată unirea, ci numai dreptatea

și respectul limbei și al naționalității fiecărui popor: numai egala îndreptățire o vor produce.

DIN AFARĂ.

Bulgarii și Țarul.

Semi-oficioasă Svoboda din Sofia vorbind despre toastul Țarului ridicat în onorea principelui Nikita, dize că toastul acesta trebuie să fi făcut o mare impresie în toate țările din Balcani. „Este lesue de înțeles, — dize diarul bulgar, — de ce Țarul a ăis, că Nikita îi este cel mai credincios amic. Da, căci Muntenegrul este departe de Dunare, p'acolo nu este nici un drum spre Constantinopol, acolo pământul este slab și stâncos, atât de rău, încât nu-i trebuie nici chiar Sultanului.” „Svoboda” descrie toate crușimile și pécătoșile ce le-au comis Muscalii când au stat în Bulgaria cu ocazia resbelului din urmă. Conchide apoi că decă Kaulbars s'ar fi dus în Muntenegr, de sigur că Muntenegrenii nu l'ar fi răbată nici 24 de ore, și decă Rusia ar lăsa în pace pe Bulgaria ca pe Muntenegr, de sigur că nici Bulgarii nu ar avé nimic de ăis. Despre aceea se nu se témă nimeni, că Bulgarii se vor face austriaci sau catolici, dér nici aceea se nu se creă, că Bulgaria se va pute sdrobi cu dinamită, încheia organul bulgar.

Cedarea Novibazarului.

O telegramă din Agramă dte 8 Iunie cătră „Neues Pester Journal” spune, că „Srbobran” are o depeșă din Constantinopol, în care se dize, că Sultanul și-ar fi exprimat intențiunea a ceda Serbiei Novibazarul. Aici, adauge red. „N. P. J.”, pôte că va avé și Austro-Ungaria de ăis ceva.

Crispi și Liga de pace.

În ședința camerei italiene dela 10 Iunie dize ministrul-președinte Crispi între altele:

„Pacea Europei e întemeiată pe tractate și este datoră patrioților cinstiți de a-o observa cu strictetă. Minghetli dize odată: „Întemplându-se schimbări în Europa, Italia ar avea să câștige totu

și n'ar avea să perdă nimic.”. Decă însă se și pot nutri asemenea aspirațiuni, nu trebuie să uităm de prudența aceea, care ni-a dat unitatea și independența patriei. Ni se pun multe curse; un dușman forte activ și neimpăcat intern (clericali) ar saluta cu bucurie ziua, în care s'ar rupe legătura tare a alianței triple și acest dușman este spriginit în lucrarea sa contra alianței triple de-o anumită putere. Dér aceste încercări sunt zadarnice, pentru-că nici o cursă nu va pute rupe alianța care garantează pacea lumii.”

„Italia 1859—1888.”

Sub titlul acesta a apărut de curând o broșură scrisă într'un spirit dușmănos Germaniei și Italiei, în care se suspiționează raporturile de alianță între aceste două puteri. „Sonn und Montagzeitung” din Viena, care susține legături cu contele Taaffe, vorbind de acésta broșură aprobă vederile espuse într'insa, numindu-o o „operă de merit” și „forte interesantă”. Repriviri, în trecut, dize acest diar, sunt de mare preț. Schimbările ce se fac cu încetul în raporturile diferitelor state sunt numai de natură efemeră. Sferile de interese rămân totuși sute de ani aceleași și adevărata amicitie și dușmănie rămâne neschimbată, ori cât de mult ar diplomația arta de stat crescând alianțe artificiale. „Despre acela, care a fost înainte cu 30 de ani amicul nostru, greu se pôte admite, ađi ne e dușman și éráși nu-i prea vine omului să creă, că acela, care înainte cu câteva decenii mai bucuros ne-ar fi nimită de pe fața pământului, să fi apărinsă acum de iubire călduroasă față cu noi. . .”

. . . Sferile de interese ale Germaniei și Italiei sunt încă și ađi totu aceleași, „căci decă Germania și Italia au și dobândit, ce au voit, nu este eschisă posibilitatea, că aceste state, fiind silite de forța împrejurărilor, ar trebui éráși să renunțe la ceea ce au câștigat, și de aceea ele își pot gândi că aceste pereri ar pute éráși să-i viă spre bine aceiua, pe a căruia socotélă ele s'au mărit și unificat.”

FOILETONULU „GAZ. TRANS.”.

Despre critică.

(Prelegere umoristică.)

Cum s'a născut și cât de departe a mers.

Con- și Supracritici stricti!

Când se susține, că lumea înainteză, acésta aserțiune este adevărată numai cu respect la lumea materială. În acésta lume numim distanțele percurse „progrese”; pentru că aci suntem nevoiți a ne ține de pământ și a ne mișca în direcțiune orisontală peste suprafața lui pe cât se pôte nivelată.

În lumea spirituală însă, mișcarea mai departe a luat o direcțiune ce merge în sus. Punctul de plecare este „nadirul”, ăinta „zenitul”, direcțiunea prin urmare este o direcțiune verticală. În acésta lume se cade a merge în sus și nicdecum înainte. Totu ce este în acésta lume parcurs, ne este sub noi, toate lucrurile cătră cari privim momentan în sus în curând le vom vedé de desuptul nostru, și cu cât ne ridicăm mai sus,

cu atât mai neînsemnate și mai nerătătoșe ni-se vor păre, până când în urmă vor dispăre adencu sub picioarele noastre, ca un nimica.

Acesta este un cuget sumeș, carele pentru noi pe atât este de înălțător, pe cât este de deprimător pentru alții, cari nu ne pot urma.

Regiunea artei, cătră care publicul cel mare de odinioară privea cu o venerațiune însuflețită, de multă deja se numără la noi între stadiile percurse, asupra cărora numai în jos mai putem privi. Ca și cum te sui din cercul aerian, umplut cu nori în color și în forme fantastice, în eterul cel curat, rece și limpede, tocmai așa ne-am ridicat și noi din nebulosa sferă a artei în regiunea gólă-eterică a criticei, și în parte am ridicat dimpreună cu noi și pe contimporanii noștri.

Dér și aici ne aflăm încă totu la o stațiune de trecere.

Nu-i destul, că noi ne-am ridicat la critică și că putem privi în jos asupra artei — care este supusă la totă critica — nu, ci trebuie să ne înălțăm

și mai sus, chiar și decă după metoda lui Munchhausen ar fi să ne ridicăm pe noi însine de pâr în sus — ni trebuie să ne înălțăm în sus în eterul eterului, la critica potențată, ér de s'ar desfăta cei de desubtul nostru privind asupra artei și artiștilor cu ochiane și telescope, după cum va fi punctul lor de stadiu, mai mult ori mai puțin jos, ori după scurtimea mai mare ori mai mică a vederii lor. Noi cești cari ne-am înălțat pe trépta cea mai înaltă, vom privi de acolo în jos asupra acestor omeni. Noi vom critica, vom deveni recenzenți ai recenzenților — de sine se înțelege, că cu aceeași sublimă neîndurare, cu care se uită ființele, ce stau de desubtul nostru, asupra artei preoților acesteia!

Dér ca să tratăm lucrul temeinic, să începem ab ovo, séu întrebându terminul biblic, dela crearea lumii!

Pe timpul când paradisu se afla în flóra lui și omenii încă nu se ridicaseră peste fericita lor stare dela început, nu se afla nimica pe pământ, ce ar fi putut să se numescă „artă”.

Natura era totu și fiindcă în natură totu era frumșetă și perfecțiune curată, cu atât mai puțin putea fi vorba de critică.

Intr'aceea, étă-mi-te că se vîri — soie Dumneșeu cum și de unde, — se vîri dicu, spiritul criticei între fericiti, și-și încep mișcarea sa înălțătoare prin aceea, că se sui prin incolăcir de șerpe pe pomul științei binelui și al rului spre a impune de acolo copiilor nestudiați ai naturei. Elu li-a istorisit, că mai este o fericire și mai mare decât fericirea de a gusta și a admira, adecă aceea de a cerceta și a critica; dér spre a se pute face cineva părtaș de acésta tericire, trebuia să se înalțe pe stafeta nevinovăției, spre a face cunoștință cu ceea ce avea să fie criticat.

Dreptu unu antegustu alu aceste gustări le dede spiritul criticei unu fruct culesu de pe pomul cunoștinței. Cătu ce gustară mărul celu acriu, numai decătu li-se deschiseră ochii, dér în înțelesul celu mai verbalu alu cuvântului, în modu așa de diabolicu orbitor, încătu și credeau a vedé momentan gre-

Azi Germania și Italia stau în raport de alianță cu Austria, dăr fără de nici o comuniune de interese și în Orient, unde s'a presupus o astfel de comuniune între Germania și Austria, ea a fost delăturată de Germania. De altă parte Franca este pentru Austria indiferentă. Astfel au rămas dăr numai contrastele cele vechi, cari ce-i drept, nu sunt așa de aspre, ca să provoace o dușmăniă imediată.

De aceea Germania și Italia s'au legat mai strins una cu alta. Încheierea unei convenții militare germano-italiene nu s'a desmintit și ea este fără îndoială expresiunea reală a acestei politici. „Am fost așa dicensul în alianța triplă și Germanul cu Italianul și-au dat mâna peste capetele noastre. Pactul, ce s'a încheiat, n'are un caracter ofensiv, ca acela dinaintea cu 23 de ani [1866]; dăr pățaniile noastre de atunci ne admoniază să fim băgători de seamă, că nu arare-ori ce se părea la început nevinovată s'a desfășurat cu timpul devenind cu totul altceva.“

SCRIRILE PILEI.

Noi canonici. Capitulum metropolitan din Blășiu a ales în locurile vacante de canonici pe domni: *Gavrilă Popă*, protopop al tractului Clușiu, și *Dr. Alexandru Grama*, profesor de teologie și rector al internatului Vancănt din Blășiu.

Copii obligați la școlă în Sighișoara pe 1889/90 sunt, după datele oficiale, în număr de 1961 și anume 996 băieți și 965 fete. După naționalitate sunt 1167 germani, 566 români, 152 unguri și 76 țigani.

Monumentul desvelit la 30 Mai a. c. pe Câmpul pânei este un obelisc ce se înalță pe trei terase și are în vârf o armătură și un coif de tuciu, aurite. Inscriciunea compusă de Ludovic Rethi în limba maghiară, și aurită, sună așa:

„Câmpul pânei.“ Mare victorie a beludicilor unguri *Stefan Bathori* vododul Transilvaniei și *Pavel Chineză* [Kinizsi Pál], Banul banatului timișian, asupra Turcilor cari devastară țările la 13 Octomvre 1474, sub glorioasă domnie a regelui *Mathia Huniade*. Lângă opt mii fii ai țării rămaseră dec de mii Turci pe câmpul de bătăi. Unguri, Secui, Sași și Valahi apărară împreună patria comună. Cheltuielile monumentului le adună *Dr. Georg Miksa* dela urmașii plini de pietate. Redicarea s'a pus la cale de autoritatea comitatensă și societatea pentru istorie și arheologie a comitatului Huniedora în anul 1886 pe timpul domniei binecuvântate

a regelui *Francisc Iosif I. Strălucirea unui trecut glorios și-a aruncat rațele într'un viitor fericit.*“

Etă cum se face istoria în comitatul Uniedorii.

Miseria administrativă. Fôia bugetară din Clușiu intervine pentru grabnica reformă a administrației, dicensul că dela 1867 s'au creat de legislațiunea ungurescă 1000 de legi, dintre care două treimi împovăreză umerii funcționarilor administrativi. Fislogăbirul singur are, în puterea legii și a diferitelor ordinațiuni, să țină în evidență și să porțe vr'o 103 feluri de diferite protocoale și estrase pe an, fără de alte afaceri de cancelariă.

Gimnasiul romano-catolic din locu va fi predat, precum spune „Kolozsvar“, de comuna bisericească rom. cat. împreună cu averea gimnasiului statului rom. cat. din Ardél, care în anul viitor va ridica un edificiu nou pentru gimnasiu, corăspundător timpului. Avera institutului e de 80,000 fl.

Manevrele din anul acesta. „B. Corr.“ află, că Maiestatea Sa cu o mare suită, însoțit de Archiducii Albrecht, Wilhelm și Iosif, de ministrul de războiu și de șeful statului major general, precum și de atașii militari streini, va asista din ultima săptămână a lunii August până în a treia săptămână din Septemvre la manevrele de lângă Komorn, în Moravia, în Galiția, la Uell și la Tapio-Suly.

Nou vals de I. Ioanovič. „*Iubita vieța României*“ e un nou vals pentru pian, două mâni. Prețul 1 fl. Se înțelege, că această nouă compozițiune deșteptă dinaintea interesului publicului musical. Și acest interes este într'atâta justificat, întru cât tocmai acest vals al lui Strauss nu e într' un mic inferior valsului „*Valurile Dunării*“, din contra noul vals „*Iubita vieța României*“, după judecata bărbaților speciali, întreze pe cele de mai nainte chiar în toate 5 părțile sale prin simțire, prin cursul său melodic bogat și prin efectul însufletitor. Depositul se află în librăria lui *Polatssek* din Timișoara. Se trimite pe lângă rambursă.

Din dieta ungurescă.

Ca o îmbunătățire a justiției, ministrul unguresc *Szilagy* are de gând să introducă procedura verbală și în cauze penale și civile. Spre a se pute face această, se prevăd 30 de ajutoare de judecatori, ca să se isprăvescă numărul cel considerabil de restanțe la

curțile de apel (table.) De asemenea la tribunalele din Ardeal se sistemizează deose posturi nou de judecatori, pentru ca să se termine odată afacerile de comasare, rămase înderăt din diferite motive.

Vilhelm Boda e, din punct de vedere financiar, în contra introducerii procedurii verbale, „căci noi nu ne putem permite acest lux“. Vorbesce despre relele ce bantue justiția; la ocuparea posturilor de judecatori protecțiunea jock mare rol, ministrul să caute să-i pună capăt.

Karl Varasdy dices, că la numirea judecătorilor să se pună pond pe cualificațiune; corpul judecătoresc să se împrospeze cu advocați mai buni. Apelețiunile cele multe în cauza penală provin din pregătirea defectuoasă a procurorilor. Vorbitorul cere introducerea publicității, a procedurii verbale imediate.

Emeric Veszter ar fi dorit să introducă ministrul și curțile cu jurați, precum sunt în totă Europa. Ar fi mai dorit să spună ministrul, când are de gând să introducă procedura verbală? Speră, că la numirea judecătorilor ministrul nu se va lăsa a fi influențat de protecțiune și de factori politici dela putere.

Ministrul justiției *Szilagy* spune, vorbind de comasare, că de 7 ani încoace în 905 (din 2686) comune au rămas lucrurile în starea lor cea veche, nu s'au făcut procese de comasare, de segregare și de regulare a posesiunii. Dintre afacerile de comasare s'au rezolvat 365, sunt în curs 326, în alte locuri e stagnațiune. Procese de segregare s'au rezolvat 111, în curs sunt 127. Dintre alte procese de regulare a posesiunii s'au finit 750, sunt pendente 460; în alte locuri nici nu s'au început. Una din cauzele, care fac să se prelungească procesele, e lipsa de judecatori necesari. Unele procese nu s'au rezolvat tocmai în ordine. Lipsa de control și supraveghere a președinților tribunalelor și alte greșeli și defecte au contribuit la această.

Ce privește comasarea, până acum era de ajuns, ca cineva pe temeiul unei mici proprietăți să ceră comasarea, pentru ca — cunoscându antipatiile ce domniau contra comasării — să silască pe ceilalți să cumpere foarte scump această proprietate. Unde nu s'a putut face această, afacerea stagnază, deoarece respectivul nu și-a ajuns scopul, dăr apoi nici comasarea nu o dorece. De aceea s'au ivit casuri, că s'a cerut comasarea în comune, unde nu e la loc și cheltuielile sunt enorme, 31 fl. 41 cr. pe florinul de dare. Ministrul promite că, pe cât îi stă în putință, va lua dispozițiuni. La toamnă va convoca pe

deputații ardeleni să-și dea părerea în privința regulării posesiunii pădurilor, pășunilor, segregării la imobilități. a. Se va ocupa și cu închisorile, ca fie-care să-și facă pedepsa după cum i-s'a dat: în arest corecțional, în carceră ori în temniță, și cei în arest preventiv să nu stea la un loc cu reușătorii condamnați. Se va crea un codice civil, se va revizui codul penal, se va face organizarea judecătorescă. Ministrul intră apoi în amănunte în privința reorganizării justiției. E pentru introducerea curților cu jurați dăr nu promite că o va propune deodată cu proiectul procedurii penale. O va face acest, la timp favorabil. Pentru delictele de presă însă rămâne neatinsă constituțiunea juraților, ca o garanție a libertății de presă (? ? ?), și va introduce numai o procedură de presă mai amăsurată scopului. Procedura verbală e absolut necesară. Nu mai merge cu miseria de până acum.

Correspondența „Gaz. Trans.“

Borșa, 6 Iunie 1889.

Conferența învățătorescă, Esamenul și Petrecere de văr în Dragă. (Com. Clușului.) În 23 Mai n. c. învățătoria rom. gr. cat. din tractul protop. al Giulei și-a ținut adunarea ordinară de primăveră în Dragă, sub presiul M. O. D. Alexandru Lemeny, protopop în Borșa. După celebrarea cultului divin învățătorii în frunte cu D-lu protopop se adună în școlă gr. cat., unde d-lu învățător din locu Iosif Popu ne aștepta cu elevii, avându a tracta practice cu școlarii: „Aerul“. D-lu preside deschide adunarea printr'un discurs ocașional foarte pătunător și provocă adunarea a alege secretarul. Se alege prin aclamațiune *Eliseu Barbosu*, inv. în Borșa. S'au discutat multe chestiuni scolastice, din toate însă mai interesantă a fost disertațiunea: „Influința școlii asupra portului național român“ și tema practică „*Aerul*“; cea dintâi cam slabă tractată prin d-lu V. Vașianu, inv. în H. Macicașu, dăr cu atât mai aspru criticată; cea din urmă însă a fost, după împrejurări, bine tractată prin d-lu I. Popu, învățător în Dragă. S'a hotărât locul adunării viitoare în Fodora, pentru care ocașione s'a ales ca temă tractarea practică a literii „r“, ără disertațiune: „*Folosul legumăritului*“. Afară de corpul învățătoresc luă parte la conferință vre-o două domne și câțiva domni, ără poporul în vestminte de sărbătoare se presentă în număr mare, deși era și de lucru, — semn că se interesă de-ale școlii. După conferință urmă:

Esamenul, care s'a început cu „*Impărate cerescă*“, cântat de pruncii

șeli în maestosul op artistic al naturii și se grăbiră a repara greșela, ce-și închipuiau că există, atărându-și înainte frunze de smochin.

Acăsta a fost cea dintâi faptă critică.

Dăr grădina edenului n'a oferit destulă ocașione strămoșilor neamului omenesc cel criticator, pentru a-și pute valida înalta lor cultură. De aceea ei emigrară în țera imperfecțiunii, care deveni în sfârșit patria urmașilor lor. În această țera avură din belșug ocașione a face deosebire între bine și între rău. Ba încă din rău se împărțiră într'atâta, încât nu peste mult timp doriau din totă inima a se reintorice în grădina edenului, din care a fost eșit. Dăr ce folos, căci acum era prea târziu, — criticii n'aveau bilete de liberă intrare în paradisul nevinovăției!

Intre fii lui Adamu totuși se mai afla unul său altul, asupra cărora trecuse ca moștenire o întunecată presimțire din strălucirea dispărută și cari doreau de aceea mai fierbinte decât ceilalți a vedea odată liberat ceea ce

este frumos și nobil de ceea ce este în contrast cu acestea. Ei folosiră cunoscința cea scumpă cumpărată a binelui și a răului spre a alege din cele neperfecte pe cele mai perfecte, a-le ordina în fantasia lor în tablouri, escludându ceea ce era turburător și suferător, și reproducându aceste tablouri în cuvinte și tonuri, în forme și colori.

Așa se născu arta și artiștii.

Acum erau mulți în cari se deșteptă și se clarifică prin gustarea opurilor de artă din ce în ce mai tare presimțirea unei lumi mai frumoșe și a unei existențe mai fericite. Mica comună dela început, încurându așa de iute se înmulți, încât formă un public.

Dăr în acest public se aflau câte unul, cari pricepeau de minune să guste binele artei, mai vartos pentru aceea fiindcă ei aveau ochi și urechi mai bune pentru frumos, decât mulțimea, ba câte odată și decât inși artiștii, fără a posedea pentru aceea capacitate de a pute reprezenta ei inși. Decă la un cap d'operă mulțimea îi scăpa din vedere ceva nou și frumos, ei erau aceia, cari

atrăgeau atențiunea asupra acestora, și decă artistul la lucrarea sa a lăsat să se strecore neperfectiuni fără de a pute descoperi unde zace erora, atunci îi ajutau ei artistului de a-și afla erorile.

Din recunoștință pentru această artiștii și publicul le oferiră lor posturi onorifici de *cunoscători și judecatori*, când era vre-o luptă de întrecere în templul artelor.

Dăr contrast cu aceștia se aflau și unii, cari nu erau în stare nici a produce, nici a înțelege un cap d'operă, din pricina acăsta apoi ei nu putură să obțină vre-un loc nici între artiști, nici între public. Ei erau însă de părere, că trebuie să se afle și pentru ei vre-un adăpost, de aceea ei se și aședară în mod îndrăzneț colosus pe scaunele judecătorilor între cunoscători... și strigară așa de tare, încât aceștia au amuțit de rușine vedându o astfel de purtare.

În chipul acesta s'a complectat căta *recensentilor*.

Acum s'a continuat cu serioșitate mișcarea, care nisia în sus. Artă și

ridică o treptă peste natură prin aceea, că și-a ales de scaunului superlativul tuturor productelor reale, și de aceea critica din nou a voit să se înalțe peste artă, alegându din cele alese. Artă artelor era acum artă de a critica, și fiindcă nu se afla nimenea, carele să fi cutezat a critica de aceea a pornit fiă-care loc de privitor în repeziune și a devenit scaun judecătoresc. Publicul a devenit un tribunal de recensent, artiștii au fost puși pe banca acuzatorilor, și fiă-ce cap d'operă era o nouă acuză.

Și cea mai vechiă istorie a artelor încă ne arată, că nu era glumă a veni în atingere cu acest tribunal. Așa când renumitul Cratinos a scris odată o comedie, în care a atins pe judecatori de pe galerii ai artei, nu numai cu o singură necuviință, o păți cam rău, căci aceia, după reprezentațiune, îl bătură cu petri dela teatru până acasă la el; și când odinioară comicul Eupolis a glumit în contul unui profesor de filosofie, junimea studiiosă îl boteză așa de marcant, încât sermanul se înecă. (Va urma.)

scolarî, cari erau în număr de 50, toți bine îmbrăcați, spălați și peptenați. S'a examinat din Religione, Limba rom., Geografia, Istoria Ungariei și Calcularea. Esamenul în genere a fost bun, răspunsurile corecte, și cu deosebire copiii au dovedit, că sunt disciplinați, ceea ce îi servește învățatorului spre laudă.

Din cât am observat însă, și colegul I. Popu, ca și alții foarte mulți, la propunerea scriptologiei nu pre observă regulile metodice, de unde apoi urmăz greutatea de-a învăța scrisu-cetitul. Așa d. e. nici un scolar n'a scitut esprima consonantele corect, ci numai împreunate fiicare cu câte un „ă“, precum: nă, mă, să etc. După părerea mea această e o greșală neiertată unui pedagogu. Altmintrelea această erore metodică am observat-o și la o școlă ungrăscă de stat, unde spre marea mea mirare am auditu pentru prima dată prunci de ungru esprimând curat și românescul 1.

La 2 1/2 ore p. m. se finesce esamenul și D-lu protopopu mulțămesc zelosului învățatoru pentru activitatea dezvoltată în decursul anului scolasticu espirat. În decursul esamenului, la inițiativa d-lui protopopu, s'au colectat ba I pentru premiarea pruncilor diligenti, s'au adunat 10—12 fl. și s'au premiatu toți elevii amesuratu purtării lor. Acesta ar fi de doritu a-se introduce în fiecare școlă populară cu ocaziunea esamenului de veră.

După esamenul învățatorimea fu întrunită la un prându comunu din partea ospitalului învățatoru localu, era ceilalți inteligenți au fost invitați la d-lu notaru cerc. Georgiu Farago, a căruia stimabilă soție ne întâmpină cu afabilitatea-i caracteristică.

La 6 ore s'era urmă petrecerea de veră, arangiată de inteligența română din locu, în frunte cu zelosul și activul preotă localu Simionu Popu. Acest preotă, deși ingreuiat cu o numerosă familie și cu stare materială destulă de modestă, totuși prenumără mai multe foi românesci, era interesele poporului le apărată în modu demn de totă lauda, ajutorat fiindu în stăruințele sale românesci mai virtosu de d-lu notaru, care asemenea e român cu simțeminte curate. Acești 2 bărbați, fii de plugari, din opincă ești, cari mai bine ca toți cunosc năcasurile multu cercatului nostru popor, par a fi anume destinați de Providență ca să conducă această comună mai întregă română, și nobilele lor stăruințe pare că sunt încoronate de succes, căci atât moralmente, cât și materialmente, poporul din Dragu stă binisoru. Le-am amintit acestea ca un exemplu, deoarece avem preoți cu stare materială multă mai bună și cu toate aceste poți cerca cu lampa lui Diogene, că nu vei afla o foiă românescă la casa d'nsilor!

Danțulu a fost foarte animat și a durat până la 4 ore dimineața. Inceputul s'a făcut cu tradiționalu jocu „Ardeleanu“; „Romane“ s'au danțat 2, „Cnadrille“ 3. E regretabil însă, că pitorescul costumu naționalu n'a fost reprezentat decât de d-na preotă Meseșianu din Nierta, căreia i-a stat admirabilu de bine.

Petrecerea s'a ținut într'o localitate a d-lui preotă, elegantă decorată. Publicul n'a fost mare, der destul pentru de a ne petrece foarte bine. Dintre amabilele D'omne și D-sore cunoscute mie, voi aminti pe d-nele: Lemeny din Borșa, Farago din Dragu, Meseșianu din Nierta, Petranu din Fizeșu-S.-Petru, Mironu din Dragu, Bărbosu din Borșa. D-sorele Elena Petrucă din Borșa, Ana Forne din Ascileu, Regina Chifa din Hida ș. a.

La 5 ore dimineața ne-am depărtat, ducându fiicare impresiuni și suvenir plăcute din Dragu.

Bărbosu.

Literatură.

Protocolul Congresului național-bisericescu ordinaru alu Metropolei Românilor greco-orientali din Ungaria și Transilvania, întrunit în Sibiu la 1(13) Octomvre 1888, — a eșit de sub tiparu în Edițiunea Metropolei din Sibiu. Formată 8° de 170 pag. Prețulu 60 cr.

Revista Poporului, diaru științific-literaru, apare în Bucuresci (Strada Ottenii nr. 1.) odată pe lună, și costă unu număr 1 leu. — Nr. 10—11 conține: Păcală la móră (basmă), de I. C. Măldărescu; Despre accentu, de S. Polizu; Din miseriile vieții [novelă] de Th. I. Anestiu; Esopu [biografia] de Elena Popovicu; Păcua dela nașu [snová] de I. Mircea; Singurătate [poesiă], de C. Caracoste; Fântânadorulu [poesiă populară], de B. Cătușescu; Sémorú [poesiă], de Th. I. Anestiu; Bate vânt de primăveră [poesiă] de V. Boscu; Familia Egipteni, de I. Nădejde; Barbu Iătaru [amintire], de Carle des Perieres; Hășchii, de X; Spice, culese de Aramis; Correspondență, Erată și Anunțuri, de Red.

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS.“

(Serviciulu biurolului de coresp. din Pesta)

Bucuresci, 12 Iunie. Camera a votat unanimu proiectulu de lege pentru *introducerea valutei de aur.*

Paris, 12 Iunie. În ședința camerei interpelază Gellibert asupra întâmplărilor în Angoulême. Dice că arestarea boulangistilor este un atentat în contra libertății personale. Ministrulu de interne a declarat, că este imposibil de a mai suferi provocațiunile. Guvernulu va procede cu cea mai mare stricteță în contra celor vinovați. (Aplause în drépta.)

Bruxella, 12 Iunie. La balotagiulu pentru camera deputaților Ianson (progresist) a fost alesu cu majoritate de 1900 voturi în contra lui Debeker (catholic). Resultatulu acesta a produs în sîmul liberalilor mare entusiasmu. În urma învingerii electorale se așteptă demisiunea ministrului și disolvarea camerei. S'era demonstrat 30,000 ómeni, strigându: Josu cu ministeriulu!

Voci din publicu.*)

În călătoria mea la Brașovu am făcut și la Zernesci o excursiune spre a vedé lucrările de clădire ale noiei fabrici de celulosă de acolo și sunt în pozițiune de a mi da părerea mea privată asupra acestei clădiri în modul urmatoru:

Deși materialulu pentru clădirea fabricii de celulosă a fost foarte dificil de a se procura, din cauza concurenței ce o făcea clădirea noiei fabrici de zaharu în Bodu, și deși în urma acestei s'au urcatu prețurile și lucrătorii au pretinsu plată mai mare, totuși d-nii ingineri-anteprenori *I. Gaiser & Kellhofer* și-au datu toate silințele spre a face să înainteze clădirea în modul cel mai multămitor și mai solidu. Lucrările au și progresat astfelu, încatu o parte a fabricii se află deja sub coperișu. Ca specialistu pot să afirmu cu privire la lucrările deja terminate, că clădirea este foarte solidă și nu se pôte face în contra ei nici o obiecțiune și că domni întreprindători n'au cruțat nici cheltueli, nici jertfe spre a justifica și de astădată în modu strălucit bunulu lor renume.

Brașovu, 11 Iunie 1880.

Lendray Béla,
arhitectu din Budapesta.

DIVERSE.

Librăria pentru femei autóre. În Parisu se va deschide o librărie, în care se voru vinde numai cărți compuse de femei. După calculele făcute se voru puté procura în timpu scurtu cel puținu 10,000 tomuri de astfelu de scrieri. Catalogulu compus conține cărți din toate sferile literaturii. Cam jumătate suntu novele, celelalte se estindu asupra

Pentru cele cuprinse în această rubrică Redacțiunea nu e răspundătoare.

diferiților ram ai sciinței: metafisică, istorică, filosofică, teologică, critică și educațiune, fără a mai pomeni de abundența poeziilor dramatice, epice și mai alesu lirice.

Reclamă. Cum se pricepu Englezii la reclame, ne arată destul fôia umoristică din Londra „Tit-Bits“ (Bucată de predilecțiune.) Foița acesta are o ediție de 420,000 exemplare. Ca să-și îmulească numărulu abonaților a scrisu următorulu concursu: „Se acordă unu premiu de 50 lire sterl. (600 fl.) aceluia, care va găci numărulu visitoriloru esposiției în prima săptămână.“ Trimițtorii erau invitați a scrie numărulu respectivu d'impreună cu adresele lor numai pe o cartă de corespondență, cel multu până la 1 Maiu. Deorece gluma asta nu costa nici truda multă, nici parale, și fiindcă unu asignatu de 50 sterlinge nu e de desprețuit, au încursu nici mai multu nici mai puțin decatu 235,146 carti postale. Unu tineru scoțianu a găcit numărulu visitoriloru de 851,096 a fostu mai greu pentru Redacțiune să-lu afle fiindcă ministrulu oprise comunicarea lui pentru diare. Pentru aflarea lui a trebuitu să intervină președintele secțiunii britanice din Paris.

Escursiuni de copii. Ducele de Southerland a pus la dispoziția școlor din Londra 50 de cară, în care au locu câte 60 copii, ca băieții săraci să pôtă face excursiune afară, la verdéță. Visitii și caii îi întreține ducele; la plecarea copilulu capétă unu șilingu pentru mâncare.

Lipsește paragrafulu. Se comunică din Parisu, că unu servitoru de birou boulangist și-a permis o glumă, ofensându prin telefonu pe președintele Republicei. Calumniatorulu, descoperindu-se, s'a datu pe mâna judecătii. Judele investigator însă a renunțat la acuză, sub cuvântu că în legea penală francesă nu esistă paragrafu pentru ofensele prin telefonu.

Fata cu mâna frumoasă. Blanche Depuis, fiica unui portieru sermanu din Parisu, servia în atelieru ca modelu pentru mâni. În faptă mâna fetei era de o nobleță și frumșetă estraordinară: albă, mică, degete roșii și cu gropițe. Nu de multu a venit la Parisu unu lordu englesu, ca să ia instrucțiã de desemnu. Pentru studiarea mânei angajase pe d-șora Blanche, cu 2 franci pe óra. Lucrul naibeu însă, studiulu acesta a trebuitu să-lu plătescă foarte scumpu, pentru-că se amoresă pasionatulu mai întâiu de mâna, pe urmă de întregu modelulu. Blanche era o copilă foarte morală și lordulu a trebuitu să o iee de soție. La cununiã mărésa, spre a satisface curiosității publiculu, nu și-a trasu mânuși.

Succesulu Expoziției din Parisu. S'a publicat o mică statistică, care probéză câtu e de mare succesulu expozițiunii din Parisu. După această statistică în 1889 s'au incasat după bilete de intrare suma de 2.208.045 lei; pe când la expoziția din 1877 s'au incasat 1.269.675 lei, rezultându o diferență în favorea anulu 1889 de 938.370 lei. Diferența acesta e cu atât mai însemnată, cu câtu în 1878 expozițiunea s'a deschis la 1 Maiu, ér anul acesta s'a deschis la 6.

Dela Expoziția. S'era cercetarea esposiției este neasemenatulu mai mare ca diua. De aceea nici vorbă nu pôte fi de a se închide esposiția s'era, pentru-că serile ridică considerabil venitele ei. Speșele totale ale esposiției se calculéză la 200 milioane franci. Durata ei ține 180 zile. Decă acum s'ar închide s'era, publiculu der puté cerceta esposiția numai 9 ore de di, în totalu 1620 ore, în casulu acesta fiă-care óra ar costa 123000 franci. Prin ținerea deschisă s'era se mai profită 5, cu totalu 900 ore și prin acesta se reduce prețulu unei ore la 79,000 franci. Visitorulu esposiție așađeră se bucură de unu spectacolu, care

costă pe di suma rotundă de 1,106.000 franci.

Universitatea din Viena. Numérulu ascultătorilor dela universitatea vienesă pe semestrulu de érnă 1888/89 a fostu de 6371, dintre cari 4803 ordinaru și 1568 estraordinari. Facultatea teologică au cercetat'o 243 (218 ordinaru, 15 estraordinari), filosofia 788; facultatea juridică 2185 (1292 ordinaru, 893 estraordinari), ér facultatea de medicină 3185. Dintre ascultătorii au fostu 5940 din Austro-Ungaria și 431 din străinătate. Ruși au fostu 186, românii 92, 110 americani, 66 germani, 33 s'ربی, 41 englesi, 16 turci, 16 greci, 17 elvețianu, 13 italieni, 9 francesi. Asia e reprezentată cu 10 ascultătorii, Africa 1, Australia 3 mediciniști.

Bugetulu de rășoiu și alu marinei rusesci pe 1889. Bugetulu de rășoiu pentru anul 1889, care întrece pe acelu din 1888 cu 6,329,015 ruble, se uoră la 215,569,510 ruble și prevede, afară de sumele date pentru prestațiunile în bani și în natură, pentru îmbrăcăminte, casarmare, etc. și cheltuelile următoare:

Fabricarea armelor și munițiunilor 10,335,749 ruble. Intreținerea materialulu de artileria și esercițiuri 2,08620 ruble. Esercițiuri de tiru ale rezervișilor 1,273,268 ruble. Ridicări topografice 271,000 ruble. Drumulu de feru militaru transcaspianu și întreținerea flotei pe Amu-Daria 2,872,356 ruble.

Bugetulu anulu 1889 este de 39,383,019 ruble, cu 210,705 ruble, mai scăduț decatu acela alu anulu trecut. Construcțiunea de vase cere suma de 44,848,019 ruble; artileria și minele, 3,900,000 de ruble și călătoriile vaselor de resbelu 2,100,000 de ruble.

Cursulu pieței Brașovu

din 12 Iunie st. n. 1889.

Bancnote românesci	Cump.	9.40	Vënd.	9.42
Argintu românesc	-	9.35	"	9.40
Napoleon-d'ori	-	9.46	"	9.48
Lire turcesci	-	10.60	"	10.65
Imperiali	-	9.60	"	9.65
Galbini	-	5.50	"	5.56
Seris. fonce „Albina“ 6%	"	102.-	"	—
" " " 5%	"	98.59	"	99.-
Ruble rusesci	-	123.50	"	124.50
Discontulu	-	6 1/2—8%	pe anu.	

Cursulu la bursa de Viena

din 11 Iunie st. n. 1889.

Renta de aur 4%	-	102.20
Renta de hartiă 5%	-	96.65
Imprumutul căilor ferate ungare	-	142.90
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostă ungare (1-ma emisiune)	-	100.10
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostă ungare (2-a emisiune)	-	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostă ungare (3-a emisiune)	-	113.50
Bonuri rurale ungare	-	105.10
Bonuri cu clasa de sortare	-	105.10
Bonuri rurale Banat-Timișu	-	105.10
Bonuri cu cl. de sortare	-	105.10
Galbeni împărătesci	-	5.63
Napoleon-d'ori	-	9.47
Mărci 100 împ. germane	-	58.26
Londra 10 Livressterlinge	-	119.10

Editoru și Redactoru responsabilu:
Dr. Aurel Mureșianu.

„ALBINA“,
Institutu de creditu și de economii
Filiala Brașovu
ESCOMPTÉZA RIMESSE BUNE
cu 6%
acordă imprumuturi cambiale cu 6 1/2%—7%, cari pelângă o reducere corăspundătoare a sumei cambiului și intru câtu starea numerariului din cassă ar permite, se pot și de mai multe ori prolongi.
Informațiuni mai de aproape se pot lua zilnic în biroulu institutului, piață No. 90 dela 8—2
óre d. a. 87,2

ABONAMENTE

la „GAZETA TRANSILVANIEI“

Prețul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei luni	3 fl. —
Pe șese luni	6 fl. —
Pe un an	12 fl. —

Pentru România și străinătate:

Pe trei luni	10 fr.
Pe șese luni	20 fr.
Pe un an	40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminică.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe an	2 fl. —
Pe șese luni	1 fl. —
Pe trei luni	50 cr.

Pentru România și străinătate:

Pe an	8 franci.
Pe șese luni	4 franci.
Pe trei luni	2 franci.

Abonamentele se fac mai ușor și mai repede prin mandate poștale.

Domnii, cari se vor abona din nou, să binevoiescă a scrie adresa lămurită și a arăta și poșta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei.“

Publicare de ofertă.

Societatea pe acții brașovenă a fabricii de celuloză în Budapesta voiesce să predă spre tăiere și transportare 15,650 metri cubici lemn de molid și de brad în revirul orășenesc de pe teritoriul comunei Zărnești și 4350 metri cubici lemn de molid și de brad precum și 779 metri cubici lemn de fag (lemn de foc) în revirul orășenesc de pe teritoriul comunei Bran pe anul curent 1889.

Condițiunile contractului se pot vedea la forestierul societății în Zărnești **Leonard Girtler** și în biroul societății în Brașov, strada Căldărarilor Nr. 529.

Ofertele trebuie să fie provădate cu timbru de 50 cr. și trebuie să conțină declararea, că celui ce face ofertă îi sunt pe deplin cunoscute toate condițiunile contractului. În aceste se arate suma oferită atât cu cifre cât și cu litere clar și lămurit și se arate totodată locuința, numele și conumele oferentului precis. Ofertele trebuie să fie prezentate până la 17 Iunie 1889 la orele 12 din zi în biroul societății. Ofertul se poate face deosebit pentru revirul din Zărnești și Bran, sau pentru amândouă revirele totdeodată.

La scrisoarea de ofertă se se alătură pentru amândouă revirele un vadiu de 500 fl. v. a., separat însă pentru Zărnești un vadiu de 350 fl. v. a. și pentru Bran de 150 fl. v. a. bani gata.

Hotărârea cu privire la ofertele întrate se va lua în 18 Iunie a. c. și în casă când unul din aceste oferte s'ar afla acceptabil se va încheia cu oferentul respectiv contractul, ér celorlalți oferenti li se va întorcel vadiul.

Societatea își rezervă dreptul de a primi ori și care din oferte, chiar și pe acela, care ar fi cu prețul cel mai mare, ori de a refusa toate ofertele sau numai unele din ele.

Brașov, în 11 Iunie 1889

Societatea pe acții brașovenă a fabricii de celuloză.

Avisul d-loru abonați!

Rugăm pe d-nii abonați ca la reînnoirea prenumerațiunei să binevoiască a scrie pe cuponul mandatului postal și numerii de pe fășia sub care au primit diarul nostru până acuma.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Iunie 1889.

Budapesta-Predeal				Predeal-Budapesta				B.-Pesta-Arad-Telus				Telus-Arad-B.-Pesta				Copsa-mica-Sibiu																
Tren de pers. sone	Trenu accele-rat	Trenu omni-bus	Trenu mixt	Tren de pers. sone	Trenu accele-rat	Trenu mixt	Trenu omni-bus	Trenu omni-bus	Trenu de pers.	Trenu de pers.	Trenu de pers.	Trenu mixt	Trenu de pers.	Trenu mixt	Trenu de pers.	Trenu mixt	Copsa-mica	Seica mare	Lomnesu	Ocna	Sibiu											
Viena	11.—	8.—	3.10	Bucuresci	7.30	Viena	11.—	3.40	Telus	11.24	3.—	1.42	Copsa-mica	2.05	4.35	Seica mare	2.38	5.05	Lomnesu	3.22	5.46	Ocna	8.—	3.46	6.17	Sibiu	8.35	4.18	6.40			
Budapesta	8.31	2.—	3.10	Predeal	4.40	Budapesta	7.40	9.30	Alba-Iulia	11.59	3.34	2.32	Sibiu-Copsa-mica			Sibiu	2.30	9.10	9.50	Ocna	3.04	9.37	10.14	Lomnesu	10.05	10.40	11.10	Seica mare	11.09	11.35		
Szolnok	11.20	4.05	7.22	Timisu	9.12	Szolnok	10.42	12.38	Vintulu de jos	12.30	4.10		Cucerdea-Osorhelu-Reghinul sasescu			Cucerdea	3.05	10.20	3.25	Cheța	3.35	10.50	3.58	Ludoșu	3.51	11.11	4.15	M.-Bogata	4.06	11.20	4.41	
P. Ladany	2.22	5.46	5.52	Brașov	4.54	Arad	2.17	4.29	Orăștia	1.32	5.13		Reghinul-sas.	6.—	4.58	Reghinul-sas.	6.45	12.15	10.20	Mirașteu	7.05	12.35	10.39	Sanpaulu	7.28	12.58	11.02	Iernutu	7.50	1.19	11.23	
Oradea-mare	4.18	7.01	8.46	Feldiora	5.37	Glogovațu	2.37	4.41	Simeria (Piski)	2.03	5.47		Reghinul-sas.	8.25	8.—	Reghinul-sas.	8.45	12.15	10.20	Mirașteu	7.05	12.35	10.39	Sanpaulu	7.28	12.58	11.02	Iernutu	7.50	1.19	11.23	
Vărad-Velenceze		7.11	9.27	Apața	6.15	Gyorok	3.37	5.05	Deva	2.52	6.27		Reghinul-sas.	9.49	8.—	Reghinul-sas.	9.49	12.15	10.20	Mirașteu	7.05	12.35	10.39	Sanpaulu	7.28	12.58	11.02	Iernutu	7.50	1.19	11.23	
Fugyi-Vasarheli		9.18	2.19	Agostonfalva	6.43	Paulisu	4.05	5.17	Branicica	3.23	6.54		Reghinul-sas.	10.20	8.—	Reghinul-sas.	10.20	12.15	10.20	Mirașteu	7.05	12.35	10.39	Sanpaulu	7.28	12.58	11.02	Iernutu	7.50	1.19	11.23	
Mezo-Telegd		9.44	2.32	Homorodu	7.31	Radna-Lipova	4.27	5.38	Iia	3.55	7.20		Reghinul-sas.	11.09	8.—	Reghinul-sas.	11.09	12.15	10.20	Mirașteu	7.05	12.35	10.39	Sanpaulu	7.28	12.58	11.02	Iernutu	7.50	1.19	11.23	
Rév		10.21	2.55	Hasfalau	9.09	Conop		6.05	Gurasada	4.08	7.32		Reghinul-sas.	11.35	8.—	Reghinul-sas.	11.35	12.15	10.20	Mirașteu	7.05	12.35	10.39	Sanpaulu	7.28	12.58	11.02	Iernutu	7.50	1.19	11.23	
Bratca		8.16	3.38	Sighisoara	9.33	Berzava		6.23	Zam	4.44	8.03		Reghinul-sas.	11.51	8.—	Reghinul-sas.	11.51	12.15	10.20	Mirașteu	7.05	12.35	10.39	Sanpaulu	7.28	12.58	11.02	Iernutu	7.50	1.19	11.23	
Bucia		12.16	4.01	Elisabetopole	10.02	Soborsinu		7.20	Soborsinu	5.30	8.38		Reghinul-sas.	12.05	8.—	Reghinul-sas.	12.05	12.15	10.20	Mirașteu	7.05	12.35	10.39	Sanpaulu	7.28	12.58	11.02	Iernutu	7.50	1.19	11.23	
Ciucia		9.05	1.57	Mediasu	11.04	Zam		7.55	Berzava	6.27	9.27		Reghinul-sas.	12.25	8.—	Reghinul-sas.	12.25	12.15	10.20	Mirașteu	7.05	12.35	10.39	Sanpaulu	7.28	12.58	11.02	Iernutu	7.50	1.19	11.23	
Huedin		9.35	3.11	Copsa mica	11.24	Gurasad.		8.26	Conopu	6.47	9.46		Reghinul-sas.	12.45	8.—	Reghinul-sas.	12.45	12.15	10.20	Mirașteu	7.05	12.35	10.39	Sanpaulu	7.28	12.58	11.02	Iernutu	7.50	1.19	11.23	
Stana			3.40	Micasasa	11.39	Iia		8.47	Radna-Lipova	7.28	10.20		Reghinul-sas.	12.55	8.—	Reghinul-sas.	12.55	12.15	10.20	Mirașteu	7.05	12.35	10.39	Sanpaulu	7.28	12.58	11.02	Iernutu	7.50	1.19	11.23	
Aghirisu			4.15	Blașiu	11.57	Branicica		9.11	Paulisu	7.43	10.34		Reghinul-sas.	13.05	8.—	Reghinul-sas.	13.05	12.15	10.20	Mirașteu	7.05	12.35	10.39	Sanpaulu	7.28	12.58	11.02	Iernutu	7.50	1.19	11.23	
Ghirbeu			4.36	Blasiu	12.30	Deva		9.42	Gyorok	7.59	10.50		Reghinul-sas.	13.25	8.—	Reghinul-sas.	13.25	12.15	10.20	Mirașteu	7.05	12.35	10.39	Sanpaulu	7.28	12.58	11.02	Iernutu	7.50	1.19	11.23	
Nadesel			4.58	Craciunelu	12.45	Simeria (Piski)		9.59	Glogovațu	8.28	11.16		Reghinul-sas.	13.45	8.—	Reghinul-sas.	13.45	12.15	10.20	Mirașteu	7.05	12.35	10.39	Sanpaulu	7.28	12.58	11.02	Iernutu	7.50	1.19	11.23	
Cluj			5.26	Teisu	1.13	Orashtia		11.—	Arad	8.42	11.30		Reghinul-sas.	13.55	8.—	Reghinul-sas.	13.55	12.15	10.20	Mirașteu	7.05	12.35	10.39	Sanpaulu	7.28	12.58	11.02	Iernutu	7.50	1.19	11.23	
Apahida			7.15	Aiudu	2.18	Sibot		11.29	Szolnok	9.20	12.05		Reghinul-sas.	14.05	8.—	Reghinul-sas.	14.05	12.15	10.20	Mirașteu	7.05	12.35	10.39	Sanpaulu	7.28	12.58	11.02	Iernutu	7.50	1.19	11.23	
Ghirisu			7.48	Vintulu de sus	2.48	Vintulu de jos		12.02	Alba-Iulia	9.22	12.29		Reghinul-sas.	14.15	8.—	Reghinul-sas.	14.15	12.15	10.20	Mirașteu	7.05	12.35	10.39	Sanpaulu	7.28	12.58	11.02	Iernutu	7.50	1.19	11.23	
Cucerdea			9.13	Uiora	2.56	Alba-Iulia		12.19	Teisu	9.54	1.06	1.24		Reghinul-sas.	14.25	8.—	Reghinul-sas.	14.25	12.15	10.20	Mirașteu	7.05	12.35	10.39	Sanpaulu	7.28	12.58	11.02	Iernutu	7.50	1.19	11.23
Uiora			10.04	Cucerdea	3.14	Teisu		12.30	Budapesta	6.—	8.15		Reghinul-sas.	14.35	8.—	Reghinul-sas.	14.35	12.15	10.20	Mirașteu	7.05	12.35	10.39	Sanpaulu	7.28	12.58	11.02	Iernutu	7.50	1.19	11.23	
Vintulu de sus			10.19	Ghirisu	4.01	Vintulu de jos		12.45	Viena	1.40	6.05		Reghinul-sas.	14.45	8.—	Reghinul-sas.	14.45	12.15	10.20	Mirașteu	7.05	12.35	10.39	Sanpaulu	7.28	12.58	11.02	Iernutu	7.50	1.19	11.23	
Aiud			10.45	Apahida	5.28	Teisu		12.50					Reghinul-sas.	14.55	8.—	Reghinul-sas.	14.55	12.15	10.20	Mirașteu	7.05	12.35	10.39	Sanpaulu	7.28	12.58	11.02	Iernutu	7.50	1.19	11.23	
Telus			11.34	Cluj	5.56	Simeria (Piski)		12.55					Reghinul-sas.	15.05	8.—	Reghinul-sas.	15.05	12.15	10.20	Mirașteu	7.05	12.35	10.39	Sanpaulu	7.28	12.58	11.02	Iernutu	7.50	1.19	11.23	
Craciunelu			12.11	Nadeselu	6.45	Streiu		8.—					Reghinul-sas.	15.15	8.—	Reghinul-sas.	15.15	12.15	10.20	Mirașteu	7.05	12.35	10.39	Sanpaulu	7.28	12.58	11.02	Iernutu	7.50	1.19	11.23	
Blașiu			12.29	Ghirbau	7.06	Hațeg		8.36					Reghinul-sas.	15.25	8.—	Reghinul-sas.	15.25	12.15	10.20	Mirașteu	7.05	12.35	10.39	Sanpaulu	7.28	12.58	11.02	Iernutu	7.50	1.19	11.23	
Micasasa			1.10	Aghiresu	7.22	Pui		9.02					Reghinul-sas.	15.35	8.—	Reghinul-sas.	15.35	12.15	10.20	Mirașteu	7.05	12.35	10.39	Sanpaulu	7.28	12.58	11.02	Iernutu	7.50	1.19	11.23	
Copsa mica			1.30	Stana	7.37	Crivadia		9.32					Reghinul-sas.	15.45	8.—	Reghinul-sas.	15.45	12.15	10.20	Mirașteu	7.05	12.35	10.39	Sanpaulu	7.28	12.58	11.02	Iernutu	7.50	1.19	11.23	
Mediasu			2.14	B. Huedin	8.03	Banița		10.11					Reghinul-sas.	15.55	8.—	Reghinul-sas.	15.55	12.15	10.20	Mirașteu	7.05	12.35	10.39	Sanpaulu	7.28	12.58	11.02	Iernutu	7.50	1.19	11.23	
Elisabetopole			2.54	Ciucia	8.24	Petroșeni		11.02					Reghinul-sas.	16.05	8.—	Reghinul-sas.	16.05	12.15	10.20	Mirașteu	7.05	12.35	10.39	Sanpaulu	7.28	12.58	11.02	Iernutu	7.50	1.19	11.23	
Sighisoara			3.35	Bucia	8.43	Stre																										